

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

NACRT PRIJEDLOGA

**ZAKONA O GOSPODARENJU KEMIČALIJAMA SADRŽANIM U KONVENCIJI O
ZABRANI RAZVIJANJA, PROIZVODNJE, GOMILANJA I KORIŠTENJA
KEMIJSKOG ORUŽJA I O NJEGOVU UNIŠTENJU**

Zagreb, lipanj 2013.

NACRT PRIJEDLOGA

ZAKONA O GOSPODARENJU KEMIKAJIJAMA SADRŽANIM U KONVENCIJI O ZABRANI RAZVIJANJA, PROIZVODNJE, GOMILANJA I KORIŠTENJA KEMIJSKOG ORUŽJA I O NJEGOVU UNIŠTENJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKON

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O GOSPODARENJU KEMIKAJIJAMA SADRŽANIM U KONVENCIJI O ZABRANI RAZVIJANJA, PROIZVODNJE, GOMILANJA I KORIŠTENJA KEMIJSKOG ORUŽJA I O NJEGOVU UNIŠTENJU

Ustavna osnova za donošenje Zakona o gospodarenju kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. točka 1. i članku 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske 15. ožujka 1995. godine donio je Odluku o proglašenju Zakona o potvrđivanju Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovom uništenju (Narodne novine, Međunarodni ugovori broj, 4/1995). Konvencija je stupila na snagu 1997. godine. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske od 17. rujna 1998. godine određuje se Ministarstvo gospodarstva kao nadležno tijelo na nacionalnoj razini za provedbu Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovom uništenju. Nadalje određuje se Ministarstvo gospodarstva za nositelja aktivnosti u svezi s izradom odgovarajućeg provedbenog zakonodavstva kojim će se u skladu s člankom VII. Konvencije precizirati obveze Republike Hrvatske prema Organizaciji za zabranu kemijskog oružja (eng. Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons - OPCW) i potrebite mjere za provedbu Konvencije.

Zakon o potvrđivanju Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovom uništenju sadrži Dodatak o kemikalijama u kojem se nalaze Popisi kemikalija, Popis 1., 2., i 3. (Narodne novine, Međunarodni ugovori broj 4/1995). Na temelju članka 49. stavka 2. Zakona o trgovini (Narodne novine, broj 87/2008, 116/2008, 76/2009 i 114/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. ožujka 2013. godine donijela Uredbu o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola (Narodne novine, broj 40/2013), u kojoj se nalaze Popisi 1., 2., i 3., Konvencije, te se prema članku 7. navedene Uredbe odvijao promet popisanih kemikalija. 1. srpnja 2013. godine prestaje važiti Uredba o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola (Narodne novine, broj

40/2013) te je nastala potreba za zakonodavnim aktom kojim bi se mogao odvijati nesmetani promet kemikalija sadržanih u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovom uništenju (Narodne novine, Međunarodni ugovori broj 4/1995). U Konvenciji u Dijelu VI., VII., VIII., i IX. su popisane djelatnosti koje nisu zabranjene po ovoj Konvenciji i u skladu su s člankom VI. koje sadrže i odredbu u kojoj je potrebno deklarirati proizvodnju u prošloj kalendarskoj godini. Nadalje, Konvencija sadrži odredbe o međunarodnim inspekcijama koje država stranka u ovom slučaju Republika Hrvatska mora prihvatiti.

Osnovna pitanja koja se žele urediti ovim Zakonom odnose se na uvjete za proizvodnju, preradu, korištenje, promet (uvoz, izvoz, itd.) otrovnih kemikalija i njihovih prekursora obuhvaćenih Konvencijom, načine ishođenja dozvole kao i praćenja otrovnih kemikalija i njihovih prekursora uz obradu izvješća o izvršenim prošlogodišnjim posebnim aktivnostima, koje Republika Hrvatska mora dostaviti u određenom roku Organizaciji za zabranu kemijskog oružja (engl. OPCW-Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons). Nadalje, ovim Zakonom uređuje se suradnja s međunarodnim institucijama i inspekcijskim tijelima koja su zadužena za otrovne kemikalije i njihove prekursore te prijem, vođenju i pratnja međunarodnih inspekcija.

b) Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem ovoga Zakona Republika Hrvatska će nastaviti izvršavanje preuzetih obveza međunarodnim ugovorom i osigurati uvjete za neposrednu primjenu Konvencije. Donošenjem ovog Zakona također će se poboljšati učinkovitost uvozne/izvozne kontrole uzimajući u obzir sigurnosne ciljeve Republike Hrvatske.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Iz razloga prestanka važenja Uredbe o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola (Narodne novine, broj 40/2013) u području gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima, a sukladno članku 163.a stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, predlaže se donošenje Zakona o gospodarenju kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Prijedloga Zakona dan je u obliku Konačnog prijedloga Zakona, sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka njegovoga donošenja.

ZAKON

o gospodarenju kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju uvjeti za proizvodnju, preradu, korištenje, promet otrovnih kemikalija i njihovih prekursora, načini ishođenja dozvola, načini praćenja otrovnih kemikalija i njihovih prekursora kao i, suradnja s međunarodnim institucijama te preuzete obveze iz Konvencije o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj, 4/95), (u daljnjem tekstu: Konvencija) radi sprečavanja upotrebe otrovnih kemikalija i njihovih prekursora iz Popisa Konvencije za izradu kemijskog oružja.

Članak 2.

Zabrana

- 1) Zabranjeno je svako razvijanje, poboljšanje, proizvodnja, prijenos, razmjena, dobivanje, stvaranje i gomilanje, skladištenje, širenje i uporaba kemijskog oružja.
- (2) Zabranjen je svaki razvoj pripravaka namijenjenih za uporabu kemijskog oružja.
- (3) Zabranjeno je svako poticanje aktivnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka, kao i pružanje savjetodavnih usluga ili pomoći vezano uz te aktivnosti.

Članak 3.

Iznimke

Zabrana iz prethodnog članka ne primjenjuje se na otrovne kemikalije i njihove prekursore za svrhe koje nisu zabranjene Konvencijom, kao što su:

- industrijske, poljoprivredne, medicinske, farmaceutske, znanstvenoistraživačke ili druge miroljubive svrhe;

- zaštita od otrovnih kemikalija ili kemijskog oružja;
- vojne svrhe koje nisu vezane za uporabu kemijskog oružja i ne ovisi o uporabi otrovnih svojstava kemikalija kao načinu vođenja rata.

Zabrana iz prethodnog članka se također ne odnosi na otrovne kemikalije i njihove prekursore koji se koriste za domaće potrebe za suzbijanje nereda u skladu s odredbama Konvencije.

Članak 4.

Definicije

U primjeni ovog Zakona, sljedeći pojmovi imaju značenje kako je navedeno:

1.) Kemijskim oružjem smatra se, u zajedničkom ili odvojenom smislu:

a) Otrovnna kemikalija i njihovi prekursori, osim ako su namijenjene za svrhe koje nisu zabranjene Konvencijom, sve dok su vrste i količine u skladu s ciljevima Konvencije;

b) streljiva i naprave konkretno namijenjene izazivanju smrti ili druge štete putem otrovnih svojstava otrovnih kemikalija navedenih u stavku a) koja bi se oslobodila kao rezultat uporabe takvih streljiva i naprava;

c) svaka oprema posebno napravljena za izravnu uporabu u svezi s primjenom streljiva i naprava navedenih u stavku b);

2.) Otrovnna kemikalija iz Popisa Konvencije (u daljnjem tekstu: otrovnna kemikalija) je svaka kemikalija koja svojim kemijskim djelovanjem na životne procese može uzrokovati smrt, privremenu nesposobnost ili trajna oštećenja na ljudima ili životinjama;

3.) Prekursor iz Popisa Konvencije (u daljnjem tekstu: prekursor) je svaki kemijski reagens koji sudjeluje u bilo kojoj fazi proizvodnje neke otrovne kemikalije bilo kojom metodom.

4.) Prilog je Dodatak o kemikalijama u Konvenciji, sastoji se od Smjernica za Popis kemikalija te Popisa 1., 2. i 3.;

5.) Prekidna organska kemikalija (DOC / PSF) znači bilo koja kemikalija iz skupine kemijskih spojeva koja se sastoje od svih spojeva ugljika, osim njegovih oksida, sulfida i metalnih karbonata, koji se mogu prepoznati po kemijskom imenu, po strukturnoj formuli, ako je poznato, i CAS broju ako je dodijeljen. PSF kemikalije su prekidne organske kemikalije koje sadrže elemente fosfora, sumpora ili fluora. Predstavljaju podskup prekidnih organskih kemikalija;

6.) Korisnikom otrovnih kemikalija i njihovih prekursora (u daljnjem tekstu: korisnik) smatra se svaka pravna osoba (znanstvene, obrazovne ili druge javne ustanove) uključujući državna tijela ili fizička osoba – obrtnik, nositelj aktivnosti iz točki 10. i 11. ovoga članka. koji se koriste istima za namjene iz članka 3. te su slijedom toga predmet kontrole u skladu s odredbama Konvencije;

7.) Krajnjim korisnikom otrovnih kemikalija i njihovih prekursora smatra se svaka pravna osoba (znanstvene, obrazovne ili druge javne ustanove) uključujući državna tijela ili fizička osoba – obrtnik koja koristi otrovne kemikalije i njihove prekursore u okviru svoje industrijske ili profesionalne djelatnosti;

8.) Proizvodnja otrovnih kemikalija i njihovih prekursora znači njenu tvorbu putem kemijske reakcije (bilo koja sinteza ili dobivanje otrovne kemikalije);

9.) Prerada otrovnih kemikalija i njihovih prekursora je fizikalni proces u čiju je formulaciju uključena ekstrakcija i pročišćavanje pri čemu se kemikalija ne pretvara u drugu kemikaliju;

10.) Korištenje otrovnih kemikalija i njihovih prekursora je pretvorba u drugu kemikaliju kemijskom reakcijom, prerada, potrošnja, obrada, uporaba i miješanje;

11.) Promet otrovnih kemikalija i njihovih prekursora je uvoz, izvoz, prijenos, prodaja/kupnja ili skladištenje bilo kojoj trećoj strani.

Promet uključuje:

- uvoz, odnosno bilo koji unos otrovnih kemikalija i njihovih prekursora na carinsko područje Europske unije u skladu s odredbama Konvencije,

- izvoz je svako iznošenje otrovnih kemikalija i njihovih prekursora iz područja Europske unije u treće zemlje, kako ga uređuje Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str. 1.- 269.).

- prijenos je bilo koja aktivnost koja uzrokuje prijenos na teritorij Republike Hrvatske iz drugih članica Europske unije u skladu s odredbama Konvencije,

- prodaja/kupnja ili bilo koji drugi prijenos trećim stranama,

- skladištenje jest čuvanje u prethodno navedene svrhe,

- komunikaciju, integraciju, proširenje kontakata, organizaciju sastanaka, ili bilo koji drugi oblik suradnje i pomoći s obzirom na pripremu i provedbu aktivnosti iz prethodnih podstavaka ove točke;

12.) Posebna aktivnost je svaka aktivnost koja uključuje znanstveno istraživanje, proizvodnju, preradu, korištenje ili promet otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima obuhvaćenih Konvencijom, neovisno o njezinim metodama, djelokrugu ili svrsi;

13.) Organizacija je Organizacija za zabranu kemijskog oružja utvrđena Konvencijom (OPCW);

14.) Međunarodna inspekcija je pregled inspekcijskog tima sastavljenog od inspektora i inspekcijskih asistenata Organizacije;

15.) Nacionalno povjerenstvo je povjerenstvo imenovano od strane Vlade Republike Hrvatske, sa zadaćom da bude središnje tijelo za praćenje provođenja odredbi Konvencije te koordinacijsko tijelo između Republike Hrvatske i Organizacije za zabranu kemijskog oružja

kao i drugih država stranaka Konvencije te poveznica inozemnih subjekata i domaćih institucija, agencija i industrijskih pogona.

Članak 5.

Nadležno tijelo

(1) Ministarstvo gospodarstva je na nacionalnoj razini nadležno tijelo (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo) za gospodarenje kemikalijama sadržanim u Konvenciji o zabrani razvijanja, proizvodnje, gomilanja i korištenja kemijskog oružja i o njegovu uništenju.

(2) Nadležno tijelo nadzire provedbu ovog Zakona, uključujući promet otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te obavlja stručne ili administrativne zadaće, koje obuhvaćaju aktivnosti koordinacije s ostalim ministarstvima, Nacionalnim povjerenstvom za provedbu Konvencije i drugim državnim tijelima u provođenju nacionalne politike, programa i mjera u skladu s međunarodnim sporazumima.

(3) Nadležno tijelo je odgovorno za suradnju s Organizacijom u okviru svoje nadležnosti, što uključuje:

- a) prikupljanje podataka od korisnika o kemikalijama s Popisa 1., 2. i 3. te prekidnim organskim kemikalijama i na osnovu njih sastaviti godišnje Izvješće o proteklom aktivnostima te isto dostaviti Organizaciji,
- b) suradnju s Nacionalnim povjerenstvom u međunarodnoj inspekciji,
- c) organiziranje i provedbu edukacije za korisnike i krajnje korisnike.

II. REGISTRACIJA ODOBRENIH POSEBNIH AKTIVNOSTI

Članak 6.

Uvjeti za izvođenje posebnih aktivnosti

(1) Korisnik koji izvršava posebne aktivnosti u Republici Hrvatskoj dužan je uz ispunjavanje općih uvjeta za poduzimanje aktivnosti, koje podliježu posebnim propisima ispuniti i sljedeće posebne uvjete:

- a) izvršiti opće i posebne organizacijske aktivnosti kako bi se osiguralo da se neće izvršiti niti jedna aktivnost gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima, zabranjena ovim Zakonom,

b) potvrditi da korisnik i krajnji korisnik nisu sudjelovali u aktivnostima koje potiču sumnju na postupanje ili namjenu otrovnih kemikalija i njihovih prekursora za aktivnosti zabranjene ovim Zakonom te da ne postoje zapreke za njihov rad u vezi s obavljanjem ovih aktivnosti.

(2) Korisnik koji je osnovao trgovačko društvo u jednoj od država članica Europske unije može kao dokaz ispunjavanja uvjeta navedenih u točki b) prethodnog stavka, predati nadležnom tijelu odobrenje ili drugu istovjetnu potvrdu nadležnog tijela te države članice u cilju dokazivanja sposobnosti obavljanja posebnih aktivnosti u svezi gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima.

(3) Korisnik je dužan izvještavati nadležno tijelo o izvršenim godišnjim posebnim aktivnostima sukladno članku 15. ovoga Zakona.

Članak 7.

Registracija posebnih aktivnosti

(1) Korisnik je dužan prije početka obavljanja posebnih aktivnosti na teritoriju države članice Europske unije obavijestiti o istima nadležno tijelo te države.

(2) Nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj je kao dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posebnih aktivnosti potrebno uz izvod iz sudskog odnosno obrtnog registra dostaviti odobrenje za obavljanje djelatnosti proizvodnje, prometa i korištenja opasnih kemikalija odnosno Rješenje za obavljanje djelatnosti prometa izdano od ministarstva nadležnog za zdravlje.

(3) Korisnik po osnivanju trgovačkog društva u jednoj od država članica Europske unije nakon dostave nadležnom tijelu te države važećeg odobrenja ili druge odgovarajuće potvrde nadležnog tijela te države članice, smatra se ovlaštenim za obavljanje posebnih aktivnosti sukladno ovom Zakonu.

(4) U slučaju neispunjavanja uvjeta iz prethodnih stavaka ovog članka izdat će se zabrana obavljanja posebnih aktivnosti, koju izriče nadležno tijelo te države, a u Republici Hrvatskoj je izriče po službenoj dužnosti nadležno tijelo..

(5) Obavljanje posebnih aktivnosti može prestati na zahtjev odgovorne osobe korisnika u slučaju promjene okolnosti vezanih uz gospodarenje otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te ako se ustanove nove činjenice koje bitno utječu na obavljanje posebnih aktivnosti.

Članak 8.

Registar korisnika i krajnjih korisnika

(1) Nadležno tijelo dužno je temeljem dostavljenih podataka i obavijesti voditi Registar korisnika i krajnjih korisnika otrovnih kemikalija i njihovih prekursora. Registar sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv tvrtke ili znanstvene ustanove odnosno fizičke osobe-obrtnika, OIB, matični broj, adresu tvrtke odnosno obrta, brojeve telefona i faksa, adresu elektroničke pošte i druge mjerodavne podatke o korisniku,
- b) ime i prezime odgovorne osobe korisnika, te njezini kontakt podaci (brojevi telefona, faksa, adresa elektroničke pošte),
- c) datum obavijesti o aktivnosti,
- d) posebne aktivnosti korisnika uz podatke o izdanim dozvolama,
- e) o posebnim aktivnostima izvršenim od strane korisnika,
- f) podatke o krajnjem korisniku: naziv tvrtke, OIB, matični broj, adresu tvrtke, brojeve telefona i faksa, adresu elektroničke pošte krajnjeg korisnika.

(2) Podaci Registra iz prethodnog stavka dostupni su isključivo ovlaštenim službenim osobama inspekcijskih tijela, nadležnim tijelima i ustanovama koje obavljaju djelatnosti gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te se mogu koristiti samo u svrhu izvršavanja administrativnih, nadzornih i drugih zadataka sukladno ovom Zakonu.

(3) Nadležno tijelo podatke iz stavka 1. ovog članka čuva 3 godine po prestanku obavljanja posebnih aktivnosti, nakon čega se izlučenje obavlja po posebnim propisima.

(4) Korisnik je dužan najkasnije 15 dana od promjene izvijestiti nadležno tijelo o svim promjenama podataka iz stavka 1. ovog članka.

(5) Čelnik nadležnog tijela pravilnikom će propisati sadržaj i način vođenja Registra iz stavka 1. ovoga članka te sadržaj i način objave Popisa tvari koje podliježu nadzoru prema Konvenciji.

III. ODOBRENJE POSEBNIH AKTIVNOSTI

Članak 9.

Obveza korisnika koji obavlja posebne aktivnosti vezane uz otrovne kemikalije i njihove prekursore

(1) Korisnik koji proizvodi, koristi ili prometuje otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima dužan je osigurati uvjete i upute na hrvatskom jeziku za sigurno i pravilno postupanje s otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te dati upute osobama koje njima zakonito gospodare na hrvatskom jeziku.

(2) Korisnik koji proizvodi, koristi ili prometuje otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima dužan je sve osobe koje zakonito gospodare njima upozoriti na opasna svojstva istih te im na njihov zahtjev dostaviti upute o pravilnom postupanju s otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima, kao i o mjerama za zaštitu zdravlja i okoliša.

Članak 10.

Dozvole

(1) Korisnik je dužan nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za jednokratni uvoz otrovnih kemikalija i njihovih prekursora iz Popisa 1. Konvencije. Nadležno tijelo dozvolu izdaje u skladu s odredbama Konvencije.

(2) Korisnik je dužan nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za jednokratni uvoz i izvoz otrovnih kemikalija i njihovih prekursora iz Popisa 2., i 3. Konvencije, ukoliko je dozvoljen uvoz iz trećih zemalja na carinsko područje Europske unije. Nadležno tijelo izdaje dozvolu sukladno odredbama Konvencije.

(3) Iznimno, dozvole za izvoz tvari iz Popisa 1., 2., i 3. Konvencije, koje se nalaze i na Popisu robe s dvojnomo namjenom iz Priloga I. Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoz robe s dvojnomo namjenom, izdaje Državni ured za trgovinsku politiku temeljem Zakona o nadzoru robe s dvojnomo namjenom, koji nadležnom tijelu dostavlja kopiju izvozne dozvole.

(4) Nadležno tijelo dužno je dozvolu izdati u roku petnaest dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za uvoz tvari s Popisa 2. i 3., osim ako nije drugačije uređenom posebnim propisima i u skladu s odredbama Konvencije (tvari s Popisa 1.).

(5) Dozvole koje se izdaju na određeni rok, nadležno tijelo može jednokratno produžiti na rok od 30 dana na temelju pisanog zahtjeva korisnika.

(6) Izdana dozvola ne može se prenijeti na drugog korisnika.

Članak 11.

Zahtjev

(1) Zahtjev za izdavanjem dozvole iz članka 10. ovog Zakona podnosi se u pisanom obliku.

(2) Zahtjev korisnika iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati sljedeće:

1. naziv i sjedište korisnika (pravne osobe, odnosno naziv i prebivalište fizičke osobe-obrtnik);

2. osobni identifikacijski broj korisnika (pravne osobe, odnosno fizičke osobe-obrtnik);
3. naziv i sjedište krajnjeg korisnika, uz pisanu izjavu o namjeni robe;
4. trgovački naziv, količina i vrijednost robe koja se izvozi odnosno uvozi;
5. kemijsko ime, uz strukturnu formulu i koncentraciju;
6. tarifnu oznaku/CAS broj;
7. jediničnu cijenu otrovne kemikalije i njihovih prekursora;
8. državu proizvodnje;
9. naziv i adresu proizvođača;
10. državu iz koje se uvozi, odnosno izvozi;
11. naziv i adresu tvrtke od koje se uvozi, odnosno kojoj se izvozi;
12. rok uvoza, odnosno izvoza;
13. granični prijelaz

(3) Osim elemenata navedenih u stavku 2. ovoga članka zahtjev treba sadržavati i druge elemente sukladno posebnim propisima.

(4) Uz zahtjev, korisnik robe dužan je priložiti i ostalu potrebnu dokumentaciju, ovisno o vrsti robe koja se izvozi/uvozi.

(5) Uz zahtjev za izdavanje dozvole, a na zahtjev nadležnog tijela, korisnik je dužan dostaviti sigurnosno-tehnički list koji daje podatke o kemijskoj opasnosti, uključujući i opasnost za okoliš, kao i mjere predostrožnosti.

Članak 12.

Ograničenje prometa

Čelnik nadležnog tijela propisat će pravilnikom slučajeve zabrane ili ograničenja prometa otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima u zemlje koje nisu potpisnice Konvencije, sukladno odredbama Konvencije i u skladu s odlukama Organizacije.

Članak 13.

Prevenција zlouporabe

Korisnik koji obavlja posebne aktivnosti iz članka 9. i 10. ovog Zakona dužan je osigurati provođenje mjera za sprječavanje zlouporabe otrovnih kemikalija i njihovih prekursora, koje nisu u skladu s odredbama ovog Zakona i Konvencijom.

Članak 14.

Ukidanje i poništenje dozvola

Nadležno tijelo može izdanu dozvolu ukinuti ako utvrdi da jedan ili više uvjeta na osnovi koji je bila izdana izvozna ili uvozna dozvola više ne postoji ili su promijenjeni.

Nadležno tijelo može izdanu dozvolu poništiti ako utvrdi da je dozvola bila izdana na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, a da je podnositelj zahtjeva znao ili je morao znati da su ti podaci netočni ili nepotpuni.

Nadležno tijelo može ukinuti izdanu izvoznu ili uvoznu dozvolu na zahtjev izvoznika odnosno uvoznika ili po službenoj dužnosti.

Republika Hrvatska nije odgovorna za troškove koji su nastali ili će nastati aktivnostima poduzetim sukladno ovom članku.

IV. IZVJEŠTAVANJE

Članak 15.

Izvještaj o izvršenim godišnjim posebnim aktivnostima

(1) Korisnik koji obavlja posebne aktivnosti iz članka 4. stavak 1. točka 11, a koji je evidentiran u Registru iz članka 8. ovog Zakona dužan je u roku 60 dana po isteku kalendarske godine dostaviti nadležnom tijelu Izvještaj o posebnim aktivnostima koje je proveo u prethodnoj godini.

(2) Izvještaj iz prethodnog stavka sadrži:

- podatke o korisniku,
- opis provedenih posebnih aktivnosti,
- vrstu i količinu posebne robe s kojom se provode posebne aktivnosti,
- druge podatke o provedenim posebnim aktivnostima.

(3) Korisnik je dužan na zahtjev dostaviti nadležnom tijelu one podatke za čije su prikupljanje i dostavljanje nadležni prema Konvenciji, uključujući i sve podatke neophodne za izvršavanje njihovih ovlasti sukladno ovom Zakonu.

(4) Čelnik nadležnog tijela pravilnikom propisuje detaljniji sadržaj izvještaja, vremenske rokove i način izvještavanja.

Članak 16.

Proizvodnja pojedinih organskih kemikalija

(1) Proizvodnja otrovnih kemikalija i njihovih prekursora stavljenih na Popis 1. 2. i 3. Konvencije mora se provoditi sukladno važećim propisima Republike Hrvatske i uz suglasnost nadležnog tijela za tu djelatnost.

(2) Svaki korisnik koji proizvodi određene organske kemikalije koje nisu stavljene na Popis 1. 2. ili 3., ali pripadaju skupini prekidnih organskih kemikalija, dužan je najkasnije u roku od 60 dana po isteku kalendarske godine predati nadležnom tijelu Izvještaj o količini navedene kemikalije koja je proizvedena prethodne godine.

(3) Svaki korisnik koji posjeduje PSF-postrojenja u tvorničkom krugu, obvezan je dati podatke o istima kao i podatke o ukupnoj količini proizvodnje PSF kemikalije.

(4) Čelnik nadležnog tijela pravilnikom, sukladno preporukama Organizacije određuje posebne skupine ili količine pojedinih organskih kemikalija za koje nije potreban izvještaj.

(5) Čelnik nadležnog tijela pravilnikom će propisati sadržaj izvještaja o pojedinim organskim kemikalijama uključujući i vremenske rokove i način izvještavanja.

Članak 17.

Registar posebnih aktivnosti

(1) Korisnik je dužan voditi evidenciju (Registar) koji sadrži svu dokumentaciju vezanu uz provedene posebne aktivnosti te dokumentaciju vezanu uz provedene posebne aktivnosti čuvati najmanje 3 godine od izdavanja dozvole za provođenje iste, a na zahtjev dostaviti je nadležnom tijelu.

(2) Evidencija o otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima iz prethodnog stavka sadrži najmanje slijedeće podatke:

- vrstu, naziv, trgovački naziv, tarifnu oznaku i CAS broj;
- proizvedene ili dobivene količine;
- izdane ili potrošene količine uključujući sve potrebne podatke o primateljima (kupcima);
- količine u zalihama ili u uporabi kod korisnika.

V. USPOSTAVA NADLEŽNOSTI

Članak 18.

Zadaće nadležnog tijela

Nadležno tijelo zaduženo je za:

- donošenje podzakonskih akata vezanih uz provedbu ovog Zakona, sa Popisom 1., 2. i 3. otrovnih kemikalija i njihovih prekursora
- provedbu ovog Zakona, uključujući promet otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te stručne ili administrativne zadaće,
- koordinaciju pripreme svih potrebnih aktivnosti propisanih člankom VII. Konvencije i nadzor provedbe nacionalnih aktivnosti i mjera za provedbu Konvencije,
- prikupljanje i razmjenu podataka o otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima s drugima nadležnim tijelima na međunarodnoj razini sukladno međunarodnim sporazumima ili sustavima međunarodnog priopćavanja,
- prikupljanje podataka o otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima od korisnika na nacionalnoj razini, potrebnih za provedbu ovog Zakona,
- izradu godišnjeg Izvješća o aktivnostima u protekloj godini,
- suradnju s drugim ministarstvima i nadležnim tijelima za pojedine potrebne aktivnosti navedene ovim Zakonom,
- suradnju s međunarodnim institucijama i inspekcijskim tijelima zaduženim za nadzor otrovnih kemikalija i njihovih prekursora te prijem, vođenje i pratnju međunarodnih inspekcija,
- osigurati edukaciju predstavnika nadležnog tijela kod drugih subjekata Konvencije u svrhu informiranja, izrade i distribucije potrebne stručne literature korisnicima, krajnjim korisnicima i tijelima državne uprave koja sudjeluju u provedbi ovog Zakona
- praćenje promjena vezanih za primjenu Konvencije te prenošenje istih u domaće zakonodavstvo,
- izdavanje odluka o izmjenama i poništenju dozvola za obavljanje posebnih aktivnosti (članak 14.),
- vođenje popisa korisnika (članak 8.),
- izdavanje dozvola (članci 6., 7. i 9.),
- osiguranje i koordiniranje provedbe odredaba Konvencije i drugih međunarodnih obveza Republike Hrvatska koje se odnose na otrovne kemikalije i njihove prekursore.

Članak 19.

Zaštita podataka

(1) Sva tijela uključena u provedbu ovog Zakona dobivene podatke temeljem ovog Zakona i povezanih međunarodnih sporazuma mogu koristiti samo u one svrhe za koje su isti dobiveni, te sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih i povjerljivih podataka.

VI. NADZOR

Članak 20.

Nadležnosti provedbeno-nadzornih tijela

Uz nadležno tijelo, nadzor provedbe ovoga Zakona provode:

- carinska uprava s ovlastima iz članka 24. ovog Zakona,
- inspektori međunarodne organizacije (OPCW-a) sukladno odredbama koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma o nadzoru

Članak 21.

Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori nadležnog tijela iz članka 5. ovog Zakona.

Čelnik nadležnog tijela može za pojedini slučaj za potrebe inspekcijskog nadzora imenovati zajedničku savjetodavnu stručnu komisiju sastavljenu od predstavnika drugih tijela državne uprave nadležnih za inspekcijske poslove, u pitanjima od zajedničkog interesa, ovisno o sadržaju zadatka.

Korisnik i krajnji korisnik iz članka 4. stavak 1. točke 6. i 7. ovog Zakona dužni su omogućiti inspektorima iz stavka 1. ovog članka u svrhu provedbe inspekcijskog nadzora, neograničen uvid u poslovanje, uvid u poslovnu dokumentaciju te pristup pogonima i mjestu skladištenja otrovnih kemikalija i prekursora iz Popisa Konvecije.

U okviru inspekcijskog nadzora inspektori nadležnog tijela koje obavlja nadzor:

- utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za izvođenje posebnih aktivnosti propisani ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,
- nadzire pravilnost primjene propisanih postupaka i organizacijsko-tehničkih mjera koja su u svezi s uvjetima propisanim ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Ako korisnik ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, inspektor će donijeti rješenje kojim se korisniku privremeno zabranjuje obavljanje posebne aktivnosti iz članka 4. stavak 1. točke 12. ovog Zakona.

Članak 22.

Analiza inspekcijskih uzoraka

(1) Analize inspekcijskih uzoraka provode laboratoriji s odgovarajućim ovlaštenjem za provedbu analiza otrovnih kemikalija i njihovih prekursora.

(2) U iznimnim slučajevima analize inspekcijskih uzoraka otrovnih kemikalija i njihovih prekursora mogu provoditi ovlašteni laboratoriji Organizacije nadležni za kontrolu pojedinih vrsta otrovnih kemikalija i njihovih prekursora.

Članak 23.

Međunarodne inspekcije

(1) Međunarodne inspekcije provode se sukladno ovlastima utvrđenim Konvencijom. Nadležno tijelo zajedno s predstavnicima Nacionalnog povjerenstva i predstavnicima drugih ministarstava i tijela državne uprave, organizacijama i ustanovama, nadležni su pripremu i neometanu provedbu inspekcija.

(2) Čelnik nadležnog tijela Naputkom određuje detalje pripreme i provedbe međunarodnih inspekcija te zadaće i obveze korisnika i drugih nadležnih tijela.

(3) Sve ulazne točke međunarodne inspekcije utvrđuje čelnik tijela nadležan za unutarnje poslove uz prethodno mišljenje s čelnikom tijela nadležnim za vanjske i europske poslove.

(4) Troškovi međunarodne inspekcije pokrivaju se iz sredstava državnog proračuna.

Članak 24.

Carinski nadzor

Ministarstvo financija, Carinska uprava u skladu sa svojim ovlastima nadzire uvoz i izvoz otrovnih kemikalija i njihovih prekursora navedenih u Konvenciji.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba i fizička osoba-obrtnik, korisnik koji izvršava posebne aktivnosti:

- a) ako postupi protivno odredbi članka 6. stavak 1. točka a) ovog Zakona, odnosno ne izvrši opće i posebne organizacijske aktivnosti kako bi se osiguralo da se neće izvršiti ni jedna aktivnost gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima, zabranjena ovim Zakonom;
- b) ako postupi protivno odredbi članka 6. stavak 1. točka b) ovog Zakona odnosno ne potvrdi da korisnik i krajnji korisnik nisu sudjelovali u aktivnostima koje potiču sumnju na postupanje ili namjenu otrovnih kemikalija i njihovih prekursora za aktivnosti zabranjene ovim Zakonom te da ne postoje zapreke za rad korisnika i krajnjeg korisnika u vezi s obavljanjem ovih aktivnosti;
- c) ako postupi protivno odredbi članka 6. stavak 2. ovog Zakona odnosno ako korisnik koji je osnovao trgovačko društvo u jednoj od država članica Europske unije kao dokaz ispunjavanja uvjeta navedenih u članku 6. stavak 1. točka b) ne preda nadležnom tijelu odobrenje ili drugu istovjetnu potvrdu nadležnog tijela te države članice u cilju dokazivanja sposobnosti obavljanja posebnih aktivnosti u vezi gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima;
- d) ako postupi protivno odredbi članka 7. stavak 1. ovog Zakona odnosno ako prije obavljanja posebnih aktivnosti o istima ne obavijesti nadležno tijelo ili ne pribavi dozvolu za obavljanje posebnih aktivnosti a isto je odobrenje nužno;
- e) ako postupi protivno odredbama članka 10. stavka 1. i 2. ovog Zakona odnosno ne podnese zahtjev za izdavanje dozvole za jednokratni uvoz ili izvoz otrovnih kemikalija i njihovih prekursora iz Popisa 1., 2., i 3. Konvencije.

(2) Novčanom kaznom od 30.000 do 50.000 kuna kaznit će se pravna osoba i fizička osoba-obrtnik:

- (a) ako postupi protivno članku 9. točka 1. ovog Zakona odnosno ako ne osigura upute a hrvatskom jeziku za sigurno postupanje s otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima,
- (b) ako postupi protivno odredbi članka 15. stavak 1. ovog Zakona odnosno članka 16. stavak 2. ako u roku 60 dana po isteku kalendarske godine ne dostavi Izvještaj o posebnim aktivnostima koje su provedene u prethodnoj godini ili ne dostavi nadležnom tijelu Izvještaj o količini određene prekidne organske kemikalije koja nije stavljena na Popis 1., 2. i 3,
- (c) ako postupi protivno odredbi članka 16. stavak 1. ovog Zakona odnosno proizvodnju otrovnih kemikalija i njihovih prekursora sa Popisa 1., 2. i 3. ne provodi sukladno važećim propisima Republike Hrvatske i bez suglasnosti nadležnog tijela za tu djelatnost,

(d) ako postupi protivno odredbi članka 17. stavak 1. ovog Zakona, odnosno ne vodi evidenciju koja sadrži sve dokumente vezane uz provedene posebne aktivnosti.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Svi postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se prema Uredbi o određivanju robe koja se izvozi i uvozi na temelju dozvola (Narodne novine, broj 40/13).

Članak 27.

Provedbene propise iz članka 8., 12., 16., 18. i 23. ovoga Zakona donosi čelnik nadležnog tijela u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od objave u Narodnim novinama.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuje područje primjene zakona.

Uz članak 2.

Ovim se člankom utvrđuje zabrane u vezi s primjenom ovog zakona.

Uz članak 3.

Ovim se člankom utvrđuju iznimke na koje se zabrana iz prethodnog članka ne primjenjuje.

Uz članak 4.

Ovim se člankom definiraju pojedini pojmovi u smislu zakonskog prijedloga.

Uz članak 5.

Ovim člankom određuje se Ministarstvo gospodarstva kao nadležno tijelo na nacionalnoj razini za provedbu djelatnosti koje nisu zabranjene po Konvenciji, provedbu ovog Zakona, uključujući promet otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima te stručne ili administrativne zadaće, koje obuhvaćaju aktivnosti s ministarstvima, Nacionalnim povjerenstvom za provedbu Konvencije i drugim državnim tijelima u vezi s provedbom nacionalne politike, programa i mjera u skladu s međunarodnim sporazumima. Nadalje, Ministarstvo gospodarstva je odgovorno za suradnju s Organizacijom u svojoj nadležnosti, što uključuje prikupljanje podataka o kemikalijama s Popisa 1., 2. i 3. te prekidnim organskim kemikalijama od korisnika, kao i suradnju s Nacionalnim povjerenstvom u međunarodnoj inspekciji.

Uz članak 6.

Ovim člankom utvrđuju se uvjeti za izvođenje posebnih aktivnosti uz ispunjavanje općih i posebnih uvjeta za poduzimanje aktivnosti. Navedenim člankom utvrđuju se aktivnosti koje je korisnik dužan izvršiti kako bi se jamčilo da se niti jedna aktivnost s otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima zabranjena ovim Zakonom, neće izvršiti, kao niti aktivnosti koje potiču sumnju na postupanje ili namjeru otrovnih kemikalija ili njihovih prekursora. Nadalje navedenim člankom utvrđuje se da pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik

u jednoj od članica Europske unije mora nadležnom tijelu predati odobrenje se da ne postoje zapreke u vezi obavljanje aktivnosti ili drugu istovjetnu potvrdu nadležnog tijela te države članice kako bi mogla obavljati posebne aktivnosti u svezi gospodarenja otrovnim kemikalijama i njihovim prekursorima. Člankom se traži i Izvještaji o izvršenim godišnjim posebnim aktivnostima.

Uz članak 7.

Ovim člankom utvrđuje se da je korisnik dužan prije obavljanja posebnih aktivnosti obavijestiti o istima Ministarstvo gospodarstva. Korisnik treba dostaviti Izvod iz sudskog odnosno obrtnog registra uz Rješenje za obavljanje djelatnosti Ministarstva zdravlja o obavljanju djelatnosti prometa. Ukoliko je pravna osoba ili fizička osoba-obrtnik osnovana u jednoj od članica Europske unije te nakon podnošenja nadležnom tijelu odobrenja ili druge odgovarajuće potvrde nadležnog tijela iste države članice, smatraju se ovlaštenima za obavljanje posebnih aktivnosti. Također se utvrđuje zabrana obavljanja posebnih aktivnosti.

Uz članak 8.

Ovim člankom se obvezuje nadležno tijelo voditi Registar korisnika i sve podatke koje on mora sadržavati, osobe kojima su dostupni, vrijeme čuvanja samih podataka, te obveze korisnika da o svim promjenama u podacima sadržanim u Registru izvijesti nadležno tijelo.

Uz članke 9. do 11.

Propisuju se obveze korisnika koji obavlja posebne aktivnosti vezane uz otrovne kemikalije i njihove prekursore, kao i potrebne dozvole za jednokratni uvoz/izvoz te rok izdavanja, način produljenja i prenošenje dozvola. Utvrđuje se što sve zahtjev korisnika mora sadržavati i što je potrebno dostaviti uz sam zahtjev.

Uz članak 12.

Ovim člankom ovlašćuje se čelnik nadležnog tijela za gospodarstvo da može zabraniti ili ograniči promet otrovnih kemikalija i njihovih prekursora u zemljama koje nisu potpisnice Konvencije.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuju se dužnosti osiguranja mjere za sprečavanje zlouporabe otrovnih kemikalijama i njihovih prekursora koje mora korisnik obaviti ukoliko obavlja posebne aktivnosti.

Uz članak 14.

Ovim člankom se utvrđuju načini kako i na koji način će doći do izmjene i poništenja odobrenja izdavanja dozvola.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuju se obveze korisnika koji obavlja posebne aktivnosti da dostavi Izvještaj za prethodnu godinu nadležnom tijelu, podaci koje izvještaj treba sadržavati te rok dostave.

Nadalje ovlašćuje se čelnik nadležnog tijela za gospodarstvo donijeti pravilnik koji propisuje detaljniji sadržaj izvještaja, vremenske rokove i način izvještavanja.

Uz članak 16.

Propisuju se uvjeti koje korisnik mora ispunjavati za obavljanje proizvodnje pojedinih organskih kemikalija. Ovlašćuje se čelnik nadležnog tijela za gospodarstvo da može odrediti posebne skupine ili količine pojedinih organskih kemikalija za koje nije potreban Izvještaj.

Nadalje ovlašćuje se čelnik nadležnog tijela za gospodarstvo donijeti pravilnik koji propisuje detaljniji sadržaj izvještaja, vremenske rokove i način izvještavanja.

Uz članak 17.

Određuje obveze Korisnika koji je dužan voditi registar koja sadrži sve dokumente vezane uz provedene posebne aktivnosti, rok čuvanja dokumentacije, te sadržaj registra.

Uz članke 18. i 19.

Utvrdjuju se nadležnosti Ministarstva gospodarstva, kao nadležnog tijela zaduženog za provođenje ovog Zakona sukladno Konvenciji, promet, prikupljanje i razmjenu podataka na međunarodnoj i nacionalnoj razini, suradnja s državnim tijelima, međunarodnim institucijama, edukacija predstavnika ministarstva gospodarstva, novosti koje se svakodnevno pojavljuju, izdavanje odluka o isteku važenja odobrenja za obavljanje posebnih aktivnosti, popis korisnika, izdavanje uvoznih potvrda, odobrenja.

Navodi se zaštita podataka koji se prikupe sukladno ovom zakonu te će se čuvati u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih i povjerljivih podataka.

Uz članak 20.

Sadrži odredbe o tijelima koja su nadležna za kontrolu provedbe Zakona: carinska uprava, inspektori ministarstva gospodarstva i inspektori međunarodne organizacije

Uz članak 21.

Sadrži odredbe o inspekcijskom nadzoru koji obavlja inspektor Ministarstva gospodarstva, a u posebnim slučajevima može obavljati tim dopunjen i inspektorima drugih tijela.

Uz članak 22.

Sadrži odredbe o analizi inspekcijskih uzoraka i koji laboratoriji su ovlašteni za kontrolu.

Uz članak 23.

Sadrži odredbe o međunarodnoj inspekciji te ovlastima istih, kao i napomenu da čelnik nadležnog tijela za gospodarstvo propisuje detalje pripreme i provedbe međunarodnih inspekcija. Također sadrži i suglasnost za sve ulazne točke međunarodne inspekcije koje utvrđuje čelnik nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nadležnog za vanjske i europske poslove. Utvrđuje da su troškovi međunarodne inspekcije pokriveni iz državnog proračuna.

Uz članak 24.

Sadrži odredbe o carinskoj kontroli i ovlastima carinske uprave.

Uz članak 25.

Sadrži prekršajne odredbe.

Uz članke 26. i 27.

Sadrži prijelazne i završne odredbe.

Uz članak 28.

Sadrži odredbe o stupanju na snagu.